

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ (513)
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ 3
21-1-2003.

Άσκηση 1. α) Ποιος είναι ο τύπος που μετά από απαλοιφή παρενθέσεων γράφεται ως $\neg P(x_1) \wedge \exists x_2 Q(x_2, x_2) \leftrightarrow \forall x_2 P(x_2) \vee R(x_1)$;
β) Πώς θα γραφεί ο τύπος $[\exists x_3 (P(c_2) \rightarrow Q(x_3, c_1)) \vee (\neg \exists x_2 R(x_2))]$ αν απαλείψουμε όσα ζεύγη παρενθέσεων είναι δυνατά;
(1 μον.)

Άσκηση 2. Ποιες μεταβλητές έμφανίζονται ελεύθερες και ποιες είναι δεσμευμένες στους ακόλουθους τύπους;
 $\exists x_3 (\forall x_1 P(x_1, x_2) \rightarrow P(x_3, c)), \forall x_2 [\exists x_1 P(c_1, f(x_1, x_2)) \vee Q(g(x_1))]$.
(1 μον.)

Άσκηση 3. Έστω v αποτίμηση στη δομή $\mathcal{N}^*$ για τη $\Gamma_1^{\theta\alpha}$ (σελίδα 44 σημειώσεων) τέτοια που $v(x_1) = -2$, $v(x_2) = 0$ και $v(x_3) = -1$. Βρείτε (αναλυτικά)
α) την τιμή του όρου $x'_1 \odot (x_1 \oplus x''_3)$
β) την τιμή αλήθειας του τύπου $\forall x_4 (x_4 \odot x_3 \approx x_4) \leftrightarrow (x_1 \oplus x_2 \approx x_1)$.
(1,5 μον.)

Άσκηση 4. Έστω Γ_1^α η πρωτοβάθμια γλώσσα με ένα μονομελές κατηγορηματικό σύμβολο P και ένα μονοθέσιο συναρτησιακό σύμβολο f . Βρείτε δομή $\mathcal{A}$ για τη Γ_1^α και αποτίμηση v στην $\mathcal{A}$ που δεν ικανοποιούν τον τύπο $\forall x_1 [P(x_1) \rightarrow P(f(x_1))]$.
(1 μον.)

Άσκηση 5. Θεωρούμε τις δομές $\mathcal{A}, \mathcal{B}$ για τη Γ_1^δ (δες Άσκηση 39 σημειώσεων), που ορίζονται ως εξής: $\mathcal{A} = \langle \mathbf{N}, < \rangle$, $\mathcal{B} = \langle \mathbf{N}, \Delta \rangle$, όπου
 $n \Delta m$ ανν $(n < m$ και οι n, m είναι και οι δύο περιττοί ή άρτιοι)
ή $(o$ n είναι άρτιος και o m είναι περιττός).
Βρείτε πρόταση σ της Γ_1^δ που αληθεύει στην $\mathcal{A}$ αλλά όχι στη $\mathcal{B}$.
(1,5 μον.)

Άσκηση 6. Δείξτε ότι για οποιουσδήποτε τύπους φ, ψ :
 $\models (\exists x \varphi \rightarrow \forall x \psi) \rightarrow \forall x (\varphi \rightarrow \psi)$.
(1,5 μον.)

Άσκηση 7. Βρείτε κανονική ποσοδεικτική μορφή του τύπου
 $\exists x \varphi(x) \vee \forall y \psi(x, y) \rightarrow \exists x \forall y \theta(x, y)$,
όπου ο συμβολισμός $\varphi(x)$ υποδεικνύει ότι (μόνο) η μεταβλητή x εμφανίζεται ελεύθερη στον τύπο φ (αντίστοιχα για τις ψ, θ).
(1,5 μον.)

Άσκηση 8. Δείξτε ότι για κάθε όρο t , δομή $\mathcal{A}$, αποτίμηση v στην $\mathcal{A}$, μεταβλητές x, y και $a \in |\mathcal{A}|$, αν η y δεν εμφανίζεται στον t , τότε

$$\overline{v(x|a)}(t) = \overline{v(y|a)}(t_y^x).$$

(Με t_y^x συμβολίζουμε τον όρο που προκύπτει αν αντικαταστήσουμε τη μεταβλητή x με την y , παντού στον t .)

(1 μον.)

Σημείωση. Οι λύσεις των ασκήσεων πρέπει να παραδοθούν μέχρι τις 3 μ.μ. της Τρίτης, 4-2-2003.